

Դ Ի Տ Ա Կ

Բ Ի Բ Ձ Ա Ն Դ Ե Ա Ն

Դ Ի Ն Դ Ի Ո Յ

Ը Ն Կ Ե Ր Ո Ւ Թ Ե Ա Ն Ա Ր Հ Ա Ր Ո Ւ Ն Ե Ա Յ

1815.

8. 10. 12. 15. ՅՈՒՆՎԱՐԻ:

Թ Ի Թ Օ Լ Օ .

Խաթառ. 21 ԴԵԿԵՄԲԵՐԻ:

Ընտի ուրբէն կըզրէ մէկը Վիէնայի Ը-
հանուր ժողովքին վրայ ասանկ, որ
պիտանի ըլլալուն համար՝ կըհամառօտենք
հոս:

«Ով որ կըզարմանայ աս ընդհանուր ժո-
ղովքիս ուշանալուն համար, էնչան մը իրեն
տղիտութե աշխարքիս բաներուն վրայ, ու
քաղաքագիտութեան: Հիւ մէկ ժողովք մը
չիլինցաւ կարճ ժամանակ՝ քանի մը ամսովան
մէջ. մանաւանդ՝ մէկ ասանկ ընդհանուր
պղտորութիւ մը ետեւ, որ բոլոր Եւրոպիան
ներքեւ վրայ ըրաւ. ու ամէն թագաւորաց՝
իշխանաց սահմաններուն՝ աստիճան փոփոխու-
թիւ ըրաւ, ու ամէնուն օրէնքները փոխիւր-
խեց: Ամիսներ պէտք են՝ միայն կարգաւոր-
ելու թէ ինչպէս սկսիմ, ինչեքու վիճա-
սին, ու ինչպէս. թող որ ամէն իշխան ու
թագաւոր բաց ի ընդհանրական մտածելու
բաներէն՝ բոլոր Եւրոպիային ընդհանուր
խաղաղութեը համար, ունին ալ իրենց յա-
տուկ շահը, ու երկրին օգուտը մտածելու:
Մունտէնի ու Օոնապուրքի ժողովք
բացիեցաւ յուլիս 1643, կամ մանաւանդ
մարտի 1644ին. ու հաշտութիւն վէսթֆա-

լիային՝ կատարվեցաւ միայն 4 տարի խօսե-
լէն ետեւ: Ութնէսթի ժողովք, որու մէջ
մասնաւոր միայն օգուտներ ունէր ինկիլ-
թէնան ու Փռանսան, քեց մէկ տարիէն ե-
ւել, յունվարի 29 էն 1712ին, ինչվան 31 ը
մարտի՝ 1713ին: Ագվիսկոանային ժողովք
քեց 1747ին վերջէն՝ ինչվան 18 ը հոկտեմ-
բերի՝ 1748ին: Լիակատար իշխանութիւ ու-
նեցօղները կայսերութե, 16 ամիս խօսելէն
ետեւ մէկ մէկու հետ, կախ թողուցին 23 ը
ապրիլի 1799ին. ու Լունէվիլի հաշտուեը՝
կարօտ եղաւ նոր դաշնադրութե:

Աս զանազան ժողովքներէս կերենայ որ՝
քիչ ամսովան, կամ քիչ շաբթովան բան չէ
շուտով լմնցնել, ու զամէնքը գոհ ընել ի-
րենց պահանջմունքներուն ու իրաւունքին
վրայ: Մանաւանդ որ հիմըկվան ժողովքը
է ընդհանուր ու հաստատուն հաշտուե մը
վիճ բոլոր Եւրոպիային. որ 20 տարիէն վեր
մէկ բըռնական տէրութիւ մը պղտորեց, Եւ-
րոպիային մէկ ճոթէն՝ Լիզպօնայէն, ինչվան
մէկ ալ ճոթը՝ Մոսկովստան, ու Լաիօնիա.
ամիկն օրէնք, կարգ, ու կանոն խառնափըն-
դոր ըրաւ ձգեց:»

29ին:

Նորէն կըլսի ան ձանը, թէ Աստղիայի
բա՛ւ

բանակը՝ քիչ մը ատենէն պիտի քիչնայ, ինչպէս հաշտութեան ժամանակը:

— Մականցայ քաղաքը՝ չէ՛ թէ միայն պիտի ըլլայ մէկ բերդ մը բոլոր Գերմանական Դաշնադրութեան, հապա նաև ակտոն Տիէթային, (ինչպէս կըսեն քանի մը կազէ թանկը):

ՆԵՄՅԵՍԱՆ.

Համար 16 Դեկտեմբեր:

Համալուսի մէջը եղած Մոսկովի թօփերը տարին անկից. ու զօրքն ալ օր աւուր վրայ կը պակսի:

23ին:

Հատ մտածելէն ետեւ՝ հիմայ կը լսուի թէ ալ դիտաւորութի չունին պահելու Համալուսի քաղաքը՝ իր ամրութեան վիճակին մէջ, զերէ իրեն դիրքը՝ յարմար չէ պաշտպանելու հիշ մէկ կողմը՝ Նեմցեստանի, երբ որ վախի մէջ ըլլայ ասիկայ: Աւելի պիտի ջանան պաշտպանելու Ռէնո գետի եզերքը. որ իրաւի շատ հարկաւոր է Պէլճիոյին պաշտպանութեանը համար. ու զինուորական դիպ մտածելով չի կրնար սեպիլ Նեմցեստանէ դատուած:

24ին:

Հաննովեր քաղաքը եղաւ մէկ առաջարկուի մը, որ Լիսակատար իշխանութիւնն ունողնէրուն ժողովը նստիլ ըլլայ յայտնի հրապարակական, ինչպէս որ սովորութի է ինկիլթէն. բայց ներհակ կարծիքը յաղթեց:

27ին:

Մէկ դեսպան մը Լուպէքքա քիթին հրէից սինալօնին, միաբան ուրիշ հրէաներուն հետ զանազան գաւառներու Նեմցեստանի՝ ետեւէն է, որ ձեռք բերէ ընդհանուր ժողովքէն Վիեննայի՝ մէկ ընդհանրական օրինադրութիւն մը, որ բոլոր Նեմցեստան եղած հրէից ազգին տան իրաւունք մը քաղաքացի ընելու զիրենք: Հատ ընդունելութի դատահոն, ու ամէն կողմէն կը ջանան որ առաջ երթայ ուղածը:

— Լէհի ու Մոսկովի բանակը՝ սկսաւ առաջ շարժիլ. 20 բաժին կամ մեծամեծ խումբ է:

29ին:

Տ, ու 42 երորդ գունդերը որսորդներուն նիշածներուն Լէհ ու Մոսկով բանակին, որոց զլուխն է Պէնինկուէն Տիէնուալը, աւօր ճամբայ ելան դառնալ Պոուշի երկիրը:

Գոալէնց. 22 Դեկտեմբեր:

Պէուկէն այսպէս կը գրեն: Ռէնօի ու Մօզելայի վիճակին մէջ, որ հիմակու հիմայ Պոուշին տակն է, ու ունի քիչ մը աւելի

100 հազար մարդէն, կը գրաւուին հիմայ 18 հազար զինուոր, և 8 հազար ձի: Բնակիչները բաց ի ուրիշ տալիքներէն՝ պէտք է որ պահեն զատոնք ու զձիերը, այնպէս որ ամբար 200 հազար ռէալ կուտան. որով 6 ամիսը կուտան 2 միլիօն 400 հազար ռէալ:

29ին:

Կըսուի Վիեննայէն, թէ գլխաւոր դժուարութիւն Լէհաստանի ու Սաքսոնիայի համար է: Բայց Նեմցեստանի Սահմանադրութեց բաները՝ ասոնցմէ կանխում չունի, կը մտածեն կոր ասոնց վրայ: Աւերիայի ու ինկիլթէնայի լիակատար իշխանութիւնն ունեցողները ոտք կը կոխեն որ դառնայ Սաքսոնիայի ընտոր առաջ. Պալարիան ալ աս լիակատարութեան կողմը կը բռնէ: Պոուշիները տրտում են, կը վախճան որ տկար ինանքան զիրենց առջի վիճակը:

Փոանքէնու. 3 Յունվարի:

Կըսեն՝ թէ Աւերիան ուղեւոր համոզել զՄոսկովը, որ Լէհաստանի վրայ մէկ լիակատար մը դնեն, մատուցեր է իր արեւմտեան Կալիցիան՝ բաց ի Գրադօփայէն:

— Մոսկովի կայսեր անուան օրը, ուղեր է ինքը մէկ կատակ շախայ մը ընել Պոուշի թէրին. երբ որ առաջուանց կանուխ ասիկայ լսածը կը հազովը, յանկարծ ներս մտեր է, ու ըսեր է, քովտ եկայ որ տեսնամ ինչ պարգև պիտի տաս ինծի աս օր:

Դոալիէն. 4 Յունվարի:

Կը գրեն Պէուկէն դեկտեմբերի օրն. Հատ սնտուկներ հասեր են Փարէզէն՝ Դոալիէնէն քաղաքը Վիլթիմպէուկին լեցուն վարպետաբան արձաններով. որոնք Փոանսրդները տարէր էին իրենց երկրէն, ու դեռ Փարէզի մէջը տնկած չէին: Ամէն վարպետ պատկերներն ալ, որ դեռ հոն կը գտնուին սնտուկի մէջ, պիտոր ետ դառնան ամէնքը իրենց տեղը:

Փոանքէնու. 10 Դեկտեմբեր:

Կըսուի թէ Փրանսիայի տերութիւնը ուղեց նորէն շառցնել իր պատերազմական ուժը. մէկմօր՝ համեմատ ըլլայ ուրիշ Եւրոպայի մեծ թիրութեց ուժին: Երկրորդ՝ որ բանի բերէ իրեն անչափ դերը ընկած զօրքը ու Օֆօշիայները, որ ետ կը դառնան իրենց հայրենիքը: Կը պատմեն թէ ասոր համար 20 նոր զունդեր հետեւակներու պիտոր կանգնեն. ասորպէս՝ ձիաւորներն ալ պիտի շառցնեն՝ կըսեն:

— Կոստանդին Մոսկովի Արշտոտալուն՝ ամսուս մէկին՝ Վարսաւիա քաղաքը Լէ

Լէհի ձիւտորները աչքէ անցուց • ետեւի օրը՝
Թօփերը սէյր ըրաւ քննեց :

22 ին :

Փարէզ մէկ ժողովքի մը մէջ՝ Տիւմօյառ խօսեցաւ ճառմը անոնց կողմը որոնք ունէին անպատճուրկ նշանը որ կը կոչվի Լէգէոն պատւոյ, որ չի պակսեցնեն անոնց Թոշակը Էօփէֆէն՝ Թէրական եկամուտներուն Էէլէրէն քիջուծեանը համար, ու ամբաւ ծախքերուն Խարճերուն : „ Պիտի գայ ըսաւ մէկ օր մը, որ աս պատճուրկ նշանը պիտի ըլլայ նորէն պաշտպան Թէրական աթոռին, ու հայրենեաց, մէկ երաշխաւորութիւն Էֆէրէն մը դժբաղդութիւն դէմ : ” Թե որ պակսեցվի կիսով չափ ամիսուն Թոշակը, հարուստ օֆիցիալներուն հօդը չէ, զերէ կը կորսնցնեն իրենց աւելորդը : Բայց բանի՞ հազարաւոր, աղքատ հիւանդ կի պարօղ զինուորները կը զբաղվին, որոնց ունեցած չունեցածը՝ ան 200 դրն է : Թէ որ ան ալ կը տրուի, կը մնան ետքի կարօտութիւն մէջ :

Պայտաթի • 23 Դէլէֆէրի :

Երբէն կընտրուի պատկի վրայ : Գառօլինա Տանիմարքայի իշխանութիւն պիտի պատկի կընտրուի Օլտէպուռնի ժառանգ իշխանին հետ • որ ազգական է Ալեքսանդր կայսեր, ու Ֆէտէրիգոսի Պոռնի Թէրորին : Թէ որ աս պատկա ճշմարիտ ըլլայ, շատ մեծ փաս կը հասնի Քրիստիանօ իշխանին, որ դարձաւ Նօսվէճիայէն • որ ինչպէս հիմայ կը համարէր իբրեւ ժառանգ Տանիմարքայի Թաղաւորութիւն : Կը հաստատեն Թէ ասիկայ դիտաւորութիւն ունի երթալ Պէռլին, որ անոնայ Մոսկովի կայսրը, ու Պոռնի Թաղաւորը՝ երբոր դառնան Վիեննայէն, ու ինդրել մէկ հատուցումը իր հրաժարելուն համար աթոռէն : Հատոնց կարծիքը՝ աս է, որ պիտի կոչվի սա՝ ժառանգ իշխան Ըվէտի ու Նօսվէճիայի • ուսկից պէտք է հրաժարի իմասկան ժառանգ իշխանը Գառլօ Ճիօվանին : Ան ատենը կը տեսնայ Մոսկովը տան նորէն՝ Օլտէպուռնի ազգատոհմը Թաղաւորել հիւսիսային աթոռին վր, ու կըրնայ կապել իրեն հետ մէկ սրել դաշնակցութիւն մը : Արջը աղէկ կիմացուի աս բանս :

Աս քաղքիս կազմեան կը հաստատեն, Թէ Պէռլինի մասնաւորայ Թղթերը իբրեւ ստուգ կը պատմեն, Թէ Պոռնի Լէհաստանի մէջ պիտի ունենայ Քալիշի երկիրները 100 հազար բնակիչներով, ու Փօզէր 400 հազարով, ու աջակողմեան ղեկավարները Էւպային Սաքսոնիային մէջ • բաց ինոր քաղաքէն Տոկոպայէն, հանդերձ մէկ մեծ չըր

ջանակով մը • Լ Թէ Սաքսոնիայի Թէրորը նորէն կը գըրվի իրեն մնացած երկիրները, վճարելով մէկ տուրք մը 20 միլիոն ուէալ : Բայց Սօնաքոյի կազմեան ուրիշ կերպ կը խօսի աս բաժանմանց վրայ • միայն ժամանակը կըրնայ աս հանելուքը քակել :

Աւիւսթա • 21 Դէլէֆէրի :

Կըսեն՝ Թէ Մալթայի Մայրաքաղաքը՝ պիտոր ըլլայ ազատ նաւահանգիստ :

24 ին :

Ալեքսանդր կայսրը պարգևեց Պոռնի Թաղաւորին Պահապան գունդը Բիէրօպուր կին, ու Ասդրիայի կայսերը՝ Տեռուակ դուռը Բէքսօլմի :

Ըթուծկաւորի կազմեան կէօրէ՝ Վիւթէմպէռլի Թէրը տոճեր է Տանիմարքայի Թաղաւորին Պատճուրկ նշանը ոսկի Արծիւին :

29 ին :

Փարէզէն կը գրեն 18 դէկտեմբերի, Թէ ետ կանչելը զգնուորները ու լեցնելը անոնց պակսած Թիւր՝ շատ անհանդարտութիւն ու կասկած տոճաւ պատերազմի պատրաստութիւն • բայց անհիմ են ասանկ կարծիքներ : Կըսեն Թէ քիչ մը ատենէն 3 Ֆրանսոզի բանակ պիտի ժողվին • մէկը՝ Լիւպային քով Մօնթիէ ճէնէալին տակը • երկրորդը՝ Մէլցին քով՝ Ուտինօ ճէնէալին տակը • Լ երրորդը՝ Ըթուսպուռնի քով՝ Սուշէ ճէնէալին տակը • իբրեւ մէկ լրտեսող բանակ մը, մինչև որ Եւրոպիայի բանը բոլոր լմընայ :

Փոստայի ու ինկիլթէռայի մէջ կայ սրել բարեկամութիւն : Առտուրը ան ապրանքներուն որոնք չեն արգելած՝ կը շարունակվի : Ինկիլթէռա կը տանին շատ Էօփէրէ, ուսկի մեծ վաստակ կընեն :

Կըսեն Մոնսթէռէն, Թէ վիճակը հին դաւառաց Վէսթֆալիային, ինչպէս ան դաւառներուն ալ որ հիմակու հիմա էլ իրէն թի կը կառավարվի, կերկնայ Թէ որոշուած է : Սեպտեմբերի 9 էն՝ մէկ հրովարտակ Գերման մը Պոռնի Թէրորին կը հրամայէր, Թէ յունիսի ամ օրը 1815, Էհանուր դատաստանական եղանակը ըլլայ նման Պոռնի ուրիշ դաւառներուն : Մէկ ուրիշ հրովարտակով մը Վիեննայէն դրած նոյեմբերի 20ին, աս կարդաւորութիւն կը տարածվի ան Վէսթֆալիայի կողմին վրան ալ, որ առաջուց Պոռնի տակը չէր : Բոլոր հին Վէսթֆալիան առանց սեղմը դուրս հանելու՝ հիմայ բաժնած է չորս Երջանակ :

2 Յունիսի :

Ինկիլթի կազմեանը կըսեն Թէ Ճէկայի ըր

րի Տային՝ պատերազմ հրատարակեր է Պո-
նափառութիւն դէմ. ու պարտաւորե՛ր է իրեն
դուրսանաները բռնել ամէն նաւ, որ ունի
անոր դրօշակը, ու թէ որ կարելի է նէ, գե-
րե՛ն ընել զինքը, ու տանիլ Ճէզայի:

— Աւուսդայի կազէթան կը հաստատէ
թէ Պաւարիան մէկ դաշնակցութիւն մը ըրեր
է Աւսդրիային հետ. ու Վիսթմպէսկը՝
Պաուշին հետ:

3 ին:

Վիսթմպէսկի թիւորը՝ երթալէն առաջ
տո՛ւնէր է կայսերական թէաթրոյին վրակեց-
վին մէկ էլմայլը խուծի մը 10 հազար Քիօ-
րինի արժողէքով:

— Մէկ Նէմպէի կազէթայ մը կըսէ թէ
Վիսթմպէսկի թիւրը, ու մէկ ուրիշ Նէմ-
պէստանի թիւորական տուն մը ծանուցում
ըրեր են, թէ իրենք չեն հաւնիր, որ Պա-
ւարիայի տըրվի Մակոնցայի բերդը:

6 ին:

Վիէնայի արժանի հաւատալու թղթեր
յուսվարի շին, կը հաստատեն. թէ ֆոն-
շեփէ Մէթթէնիսը որ էր պաշտօնատար
դրսի բաներուն Ռէյդէֆէյ, կոչվեր է հի-
մայ Պաշտօնատար տէրութե՛ն Վէլիւր. և թէ
Գօնթէ Ըթառիսը՝ անցեր է իր տեղը:

ԲՐՈՒՍՍԻԱ.

Պէտլէն. 10 Դեկտեմբեր:

Շատ բանւորներ կը բանին հոն թիւրական
պալատը, տեղ պատրաստել Ալեքսանդր
կայսեր, երբոր անցնելու ըլլայ անկից, ու
բանի մը օր ուշանալու:

ՀԱՆՆՕՎԷՐ.

Հանսօէր. 17 Դեկտեմբեր:

Ըս տէրուէ մեծամեծները բոլորը միաբան
գնացին երէկ Գամպրիաճէի Տուգային՝ (ին-
կիլիզի թագաւորին որդւոյն.) ու Ըուլէն-
պուռկի Գօնթէն ամէնուն բերնէն՝ մէկ աղ-
ւոր ճառ մը խօսեցաւ, շնորհակալ ըլլալով
Ինկիլիզի թիւրուէր, որ իրենց վրայ ասանկ
մեծ հոգ ունի, ու յայտնեցին իրենց մեծ սէ-
րը ու հաւատարմութիւնը. ու երդում ըրին
առջևը: Տուգան ալ փոխարէն՝ պատասխան
տո՛ւաւ իրենց, ինչպէս որ պէտք էր:

ԱՒՍԴՐԻԱ.

Վիէնա. 20 Դեկտեմբեր:

Վիէնայի թղթերը դեկտ. 20ին, շատ յոյս
կուտային, թէ ընդհանուր ժողովքին դը-
խաւոր յօդուածները կը յայտնըվին 7ին,
15ին, կ՛մ 20ին. ու թիւրներուն ետ դառնա-
լը՝ մօտ է, բայց դատարկ ելաւ աս յոյսը.
կերեւնայ որ դեռ կերկրնայ իրենց խօսակ-

ցութիւնը, ու նոր նոր խաղերու, թէաթրոնե-
րու պատրաստութիւններ կան ճշուեցէն ետև:
Լիակատար իշխանութիւն ունեցողներուն շա-
տը վեց ամսով տուն բռնեցին Վիէնայ:
Բան հասկըցողները կըսեն՝ թէ, որոշ բան
մը չիմացվիր դարունքէն առաջ: Աս պարա-
գաներէս շատոնք կուզեն տարակոյս մը հա-
նել խաղաղութե՛ն վրայ, տեսնելով որ Մոս-
կովի ու Աւսդրիայի զօրքերը օր աւուր վրայ
կըշատան Լէհաստան կալիցիայի սահմա-
նադուռները: Բայց ապահով է Եւրո-
պիայի խաղաղութիւնը. աս պատրաստութիւն-
ըր միայն հարկաւոր են՝ որ պէլքիմ շուտը-
նեն հաշտութե՛ն բանը:

— Սաքսոնիայի թիւրը՝ որուն կըսպա-
սէին Վիէնա ամսուս 7ին, դեռ չեկաւ.
հիմայ կը տարակուսին գալըստեանը վրայ:
Իրեն յայտարարութիւնը որ հրատարակեց՝
շատ մեծ տպաւորութիւն ըրաւ կարդացողնե-
րուն միտքը: Մէթթէնիսը՝ ներկայացուց
զան՝ ժողովքին առջևը: Ասկէ կըրնայ մա-
կաբերվել, թէ Ռէյփին իշխանին ծանուց-
ման թուղթը առ Սաքսոնները, չափէ դուրս
կանուխ եղաւ. ասոր համար մէկ սուրհան-
դակ Բաւար մը խրկեցին Տուգոս բաղաքը,
որ արգիլեն չի՝ հրատարակեն ան թուղթը,
բայց շատ ուշ հասաւ հոն:

— Նորէն կը հաստատեն, թէ Պաուշի
թագաւորը ընդհանրական խաղաղութեան
համար կըզօհէ իրեն դիտաւորութիւնը Սաք-
սոնիայի վրայ. բայց նոյն ատենը առջև ալ
կըրնէ ան խոստմունքը՝ որ ըրին իրեն միա-
բանեալ թիւրները, անպէս ուժով ընել զին-
քը՝ ինչպէս որ 1806ին: Կորսնցուց ինքը
Պաուշի Լէհաստանը, Սափաի, Պայութ,
Նոնէմպէսկ, ու Զիլեկէսայի իշխանու-
թիւնը, որ տըրեցաւ Հանսօլլէրի նոր թագա-
ւորուէր: Ասոր համար պիտոր տըրվի իրեն
փոխարէն՝ ուրիշ երկիրներ. բայց թէ որը,
շատ կարծիք է ժողովրդեան. ինչպէս կու-
զեն՝ անանկ կըձևեն, անանկ կը բաժնեն:

— Սառտէնայի թագաւորին համար ալ
կըսեն, թէ կըսպասեն իրեն հոն ժողովքը:
Աս խապարը դէմ չերեւնար. զերէ թիւրնե-
րուն հոն մնալը՝ 6 շաբաթ դեռ երկնցաւ:
Կայսերական պալատը լեցուն ըլլալով. պի-
տի բնակի ինքը՝ Պէաթուիէ: Արշտուղէս
սային պալատը:

— Կըսվի թէ աս թիւրիս առաջարկած
են, որ իր Սառտէնեա կզվին՝ տայ Ինկիլթէ-
ռայի, որ ան ալ տայ Մալթոզի Ապետնե-
րուն գաւառէն ետև: Մալթայի տեղը: Սառ-
տէնայի թիւրը դէմ չերեւնար հաւնիլ աս
առաջարկութեան, բայց կուզէ Նովաուայի
երկիրը, ու Ալէսամարիայի բերդը (իդա-
լիայի

կայի մէջ)։ Ուրիշ կողմանէ կերեւայ որ ինչ կիթէռան թէ որ յաջողի աս կղզիներ փոփոխելու խորհուրդը, ինքն ալ կը հաւանի որ Չէնոյան միանայ փիեմնիթէին հետ։

— Չվիցերիին բաներուն վրայօք ալ շատ խօսվեցաւ Էջմուտի ժողովքը։ Ամսուս շին մասնաւորապէս երկան խօսվեցաւ. ան ատենը հրաւիրեցին Չվիցերիներուն Լիակատար իշխանութիւն ունեցողները. որոնց երկրորդ անգամ ներկայ դատաւ Փռանսայի Պաշտօնատարը Տալէկի Տուբան։ Պազի գլխաւոր նիւթերը առջև դրին Միաբանեալ Թիքներուն։

— Պռուսիէ Վալէնսայի անունով Լիակատար իշխանութիւն ունեցող Փռանսալի Մառէշալներուն, կերեւայ թէ իրեն աղերսագիրները արդարեւեւեւ առաջ կուտայ անոնց կողմանէ, որ մէկ փոխարէն մը ունենան կորսնցողուցած երկիրներուն, որոնք պարզեւ առեր էին իրենց առջի ըրած արդիւնքներուն համար։

— Մասնաւոր քաղաքական ժողովմը, որուն յանձնած էին Եւսեփստանի բաներուն վրայ խորհուրդ ընել, հոգ ունեցանաւ Հրէից վրայ։ Պազի պաշտօնատարներ առաջարկեցին՝ հաւասար ընել հրէաները ուրիշ Եւսեփստանու հպատակներու հետ։ Աս կարծիքիս շատ ընկերուն ըրին Պռուշի պաշտօնատարները։

— Ընդհանուր ժողովքին մէջ աս ալ կը խօսվի. նորէն հաստատել Ասպետական հաւելահան կարգերը, որոնց կալուածքները փախեցը կորսնցած են հիմայ։ Կերեւայ թէ ասոնց յոյս կայ՝ ձեռք բերել իրենց կորսնցողացածը, կամ մէկ ուրիշ արժանաւոր փոխարէնմը։

— Կրօնաւորներուն վերցուցած կարգերուն վրան ալ խօսք կայ աս ժողովքին մէջ. որոնք (ինչպէս որ յայտնի է) շատ երկիրներու մէջ՝ բոլորովին ջնջած են Փռանսալի ժամանակէն. բայց դժար կերեւայ, որ դարձրեն զամենքը ինչպէս առաջ։

— Եւսեփստանի բոլոր պղտիկ Փռինչի փէները ամսուս 7ին մէկ ծանուցում մը ներկայացուցին ժողովքին առջև, թէ ներհակ են իրենք, նախ որ Սաքսոնիայի Թիքունը տրվի ուրիշին. ու երկրորդ՝ որ ինչեւիցէ կերպով զատվի Եւսեփստանու սահմաններուն մէկը։ Մէկ օրուս մը մէջ՝ նոյեմբերի վերջերը երկար խօսակցեցին ետեւ, 40 թըլ. թատար գաւիթի մէկէն խորկվեցան. որով կարծեց ժողովուրդը՝ թէ բանը լմնցեր է։

— Առջի Մեծ տուգան Փրանզֆուլթի, ու իշխան Նախերէցը Խաւմիթի Ռէնոյի դաշնակցութեւն ներկայացուց ժողովքին առ-

ջևը դիր մը, որով կը բողոքէ Ֆրէսպ Էնէ Պալարիայի Թիքին, որ տիրապետեց դապիւրեան խրեն սահմանները։

— Ժողովքին պաշտօնատարները այն պէս ծածուկ կը պահէն իրենց խորհուրդները, որ մարդ չի կրնար լման տեսնել, թէ պէտ սուր մոքով ալ հայի։ Ինչ որ ժողովուրդը կը խօսի, կարծիք է. ինչ որ կաղէթաւները կը դրեն, միայն կարդացողներուն հետաքրքրութեւնը զբօսանք էյլեւեւ մը կուտան։ Մենք ինչ որ դտանք աստիս անդին, համառօտ գրեցինք. աս դադունիքս մէկ օր մը կը դիտորդի. քիչ մալ սպասելու է։

25ին.

Ամսուս 24ին Վիւթէմպէկի թագաւորը ծըպտեալ Բէպփիւ ելաւ Վիէննայէն դառնալ իր երկիրը։

28ին.

Վիւթէմպէկի թագաւորը՝ երթալէն առաջ Վիէննայէն՝ մեծ պարգևներ տուաւ. Գօնթէ Ալիփօնիին կայսեր Շամպէլանը, որ տրուած էր իրեն ծառայութեւնը, քանի Վիէննա կը բնակէր, առաւ Պատոճոյ նշանը ոսկի Արծիւին. կըսեն՝ մէկ պառնուլթի խուլթի մալ 40 հազար Ֆիորինով։ Մեծ Արարողապետը կայսեր՝ ասոր նման խուլթի մը 20 հազար Ֆիորինով. ու մէկ ուրիշ մալ՝ կայսեր Ախոռապետը։

29ին.

Պռուշի Թիքը շատ ախորժամաբ հալ ընելով ընդունեցաւ մէկ ոտանաւոր երդ մը Հաշտութեւ վրայ. որ Գէորդ կալ անունով բանաստեղծը՝ նոճիրէր էր Փրանչիսկոսի, ու Աղեքսանդրի կայսերներուն, և Ֆէտերի դոսի Պռուշի Թիքին. պարգևեց աս բանաստեղծին մէկ ոսկի պառնուլթի խուլթի մը, ու մէկ պատոճոյ թէպէրէ մը։

— Յովսէփ Ռօսսի՝ մէկ գիրք մը շարադրեց «Յիշատակարան իշխանաց ու Հայրենեաց համար»։ որ անոր վաստակով օգնէ անխեղճ Պոյեմիայի բնակչացը, որ Բուլմի, ու Թէփլիցի բոլորեալ շատ ողորմելու թի քաշեցին աս ետքի պատերազմիս։ Աս հայրենասէր դործքիս համար Փրանչիսկոս տուաւ շնորհին՝ մէկ ոսկի միտալմը։ Աղեքսանդր՝ 1000 Ֆիորին. Պռուշի Թիքը՝ 10 ոսկի, ու մէկ թէպէրէ մը շնորհալի։ Տանի մարքայի Թիքը՝ 15 ոսկի. Վիւթէմպէկի Թիքը՝ 500 Ֆիորին։ Աս ըստըններուն դուժարը, ու մէկ մասը վաստակին ծախած դըրքերուն՝ խրկըվեցան հոն։

1 Յունվարի։

Երեկ առւրտանց մէկ կրակ մը եղաւ պալատը Գօնթէ Ռաստմոֆսիին (որ է Աղեքսանդրի Լիակատար իշխանութիւն ունեցողը.)

մեծ

մեծ մասը աս անուանի շէնքիս արեց : Բո-
լոր խցերը՝ շատ ու փառաւոր զարդարած,
գրքատունը՝ որ մէկ հատիկ էր իրեն կէօրէ,
մոխիր դարձան . ճորով կրօցան քանիմը ժա-
մէ ետեւ կրակը մարել . շատ մեծ կորուստ
եղաւ, մանաւանդ՝ ցանցառաղիւտ Խաֆ բա-
ներու :

— Ասորիացի գեղացիներուն մէկը ըն-
ծայեց անկարօղներուն հիւանդանոցին՝ մէկ
ցուցանքաւոր ցուլ պաշայ մը, չափէ դուրս
մեծ 18 խանթար, աս դաշամբ որ մորթե-
լէն առաջ՝ քանի մը օր դըրվի մէկ տեղմը ժո-
ղովդեան ըստկով սէյր ընելու . ըստակը
տըրվի հիւանդանոցին, միսը ղինոճորներուն:
Ասոր նման ու ալ աւելի բարերարութիւն
կրնէ աս Ասորիայի ժողովուրդը՝ իր ղին-
ոճորներուն, հիւանդներուն, ինչպիս թէ Ե-
թրօնէրէն ժողոված ստակը, երաժշտութիւն
առից, սէյիրներէ, Ֆիշէնկ տօնամասերէն, եւն-
եւ ուղի ան բարերարներուն անունը ամէն-
քը իմանան, ու յորդորվին, Կազէթանե-
րուն մէջն ալ կըտպեն :

— Կըրնանք քիչմը իմանալ թէ Աս-
որիայի Կոյսորը ինչ փառաւորութիւն Խաֆայ
կըցընէ, ու ինչ խարժ կրնէ ամէն օր աս-
չափ ամիս՝ աս իրեն թագաւորադուն օտա-
րականներուն Խաֆիներուն: Ինչպիս հոկ-
տեմբերի վերջը աս ծախքը Խաֆը կըհաս-
նէին 14 միլիոն Ֆիօրին: միայն հաւեղէնը
արժեց 250 հիլլի Ֆիօրին . Ուրիշ կողմանէ
կըրնանք հաշիւ ընել թէ ինչխրտար ըստակ
կըմտնայ Վիեննայ քաղաքը . որովհետեւ կան
հոն աւելի քան 9700 պատգամաւորներ կի՛
դեսպաններ բոլոր տէրութեց Եւրոպիոյ,
Թոդ իրենց մարդիկները, ու այնչափ օտա-
րականները, որոնք եկեր են թիւրները տեւ-
ելու: Իսկ սուրհանդակներուն գումարէնէ-
բուն ծախքը, միայն անոնց որ կերթան Բիւդ-
րօպուրկ՝ ամէն մէկը կարժէ 350 եալուրդ .
ասոնց մէկը կերթայ, մէկը կուգայ: Մէկ
սուրհանդակը դէպ ՚ի Պէուլին՝ կրնատի 200
սկուլթ . շուրջ 1000 ղուուուշ . ամէն շաբաթ՝
իրեք հատ կերթան: Ասոր նման իմացիւր
ուրիշներն ալ:

2ին :

Երեկան արժանահաւատ խապարին կէօ-
րէ՝ Կանտ քիչէն, դէկտ 24ին եղեր է մէկ
դաշնագիր մը հաշտութեւ դեսպաններուն
մէջ, Ինկիլիզին, ու Ամերիկացի միաբանեւ
նահանգներուն:

Փ Ի Ե Մ Օ Ն Թ Ի .

Դոստին . 27 Դեկտեմբեր :

Ըմտուս վերջի օրը Գարակիւծի Մարքէզը՝
պատերազմի Օգնականը Դոստինի թիւրին

Վիեննայէն իրկըւած իբրեւ արտաքոյ կար-
գի թղթաբեր մը հասեր է Դոստին . ու բե-
րեր է հաստատուն օրինակը ընդհանուր ժո-
ղովքին՝ որ վճար է ամսուս 12ին, թէ չէ-
նօլա քաղաքը իրեն սահմաններովը միանայ
Դոստինի թիւրին սահմաններուն հետ . ու
կըհրաւիրէ ղթիւրը՝ որ առանց ուշանալու
տիրէ անոնց: Մեծ խնտում է եղեր բնա-
կիւններուն, որ իրենց դրացի Ճինիվիզնե-
րուն աղըը՝ իրենց հետ միացաւ . կըյուսան
շատ յաջողութիւն վաճառականութեւն ու քա-
ղաքական երջանկութեւն կողմանէ: Թաղա-
ւորը՝ աս խապար բերօղը անուանեց իրեն՝
մէկը երկրորդական Ախոռապետներուն:

Ճէնօլա . 27 Դեկտեմբեր :

Ղէնօլայի մէջն ալ հրատարակեցաւ աս ի-
րեն միանալը՝ Փիէմօնթէին հետ՝ Ինկիլիզի
Ճէնէնային ձեռքովը Եօհն Տալրիմիլէ ա-
նունով, որ կըտիրէ Ճինիվիզի մէջ եղած
Ինկիլիզ զօրքերուն:

Համապատասխան ինչպիս Լօպ Վիստինէ Գառն-
էնէակէն, Վիեննայէն գրած աս Տալրիմիլէ
Ապտին (Գառալիւրին):

„Մեծ քանքը՝ զոր մեր Կառավարօղ Իշխա-
նը (յի Ինկիլիզի թիւրին մեծ որդին) պի-
տի ունենայ ապագայ յաջողուն Ճինիվիզ-
ներուն, հարկաւորեց զիս (առջի վայրկե-
նէն՝ որ Ինկիլիզի ղէնքերը ունեցան ան բա-
րեբաղութեւն,) որ ըլլամ մէկ դործիք մը
իրենց աղատութեւն՝ թշնամոյն բռնութեւն .
մէկ անուշ պարտաւորութիւն մը դրաւ վրաս
հոգ տանել իրենց շահուն համար: Դժար
եկաւ հէմ ինծի, հէմ ամէն պաշտօնատար-
ներուն, որ չի կըրցանք պահել Ճինիվիզնե-
րուն՝ մէկ տնտեսին ինքնազուլ տէրութի-
ւն մը, մէկ փափաք մը, զոր կըհաւատանք՝ թէ
դուք ալ ամէն բանէն վեր ունէիք առանց
վտանգի մէջ ղնելու՝ խօթել ան կարգին մէջ
(որ Իդալիայի համար ձեւած է,) մէկ տկա-
րութիւն մը, ու ասով՝ մէկ վտանգ մը բից ա-
պահովութեւն: Բայց անանկ կըսեպէնք՝ թէ
աս եղանակաւ՝ որ ընտրեցինք, շատ աւելի
ուժով հոգ ունեցանք ձեր ապագայ ապա-
հովութեւն համար, ու յաջողութեւն ձեր վա-
ճառականութեւն: Առատաձեռնութեւն Դոս-
տինի թիւրին պիտի ըլլայ մէկ ապահով գրա-
ռէյ մը Ճինիվիզի երկրին . որ պիտի դըրվի
մէկ հաստատուն հիման մը վրայ, հայրական
կառավարութեւն մը պաշտպանութեւն տակ:
Չունիմ տարակոյս ղիֆէ, թէ այսպիսի պա-
րագաներու մէջ՝ Ճինիվիզի ժողովուրդը պի-
տի ընդունի աս կարգաւորութեւն՝ ընտոր բա-
րերար ու շահաւոր իրեն բարեյաջողու-
թեւն:

Թեր, ու յօժար սրտի՛ւ պիտի միաբանէ զինքը աս ամենուս, որ աւելի օգտակար սեպ վեցաւ՝ իրեն յատուկ շահուն, հէմ բոլոր Եւրոպային։

— Զինիվիզները ժամէ 'ի ժամ կըսպանեն Ռեվել կոմսին Գօթէին, որ դայ հանդիսի՛ւ առնու երկրին տերութիւնը։ Հիւ մէկ խռովութիւն մը չեղաւ՝ աս քաղաքական փոփոխութիւն համար։

Երբոր Զէնովայի երկիրը միացաւ Փիէմօնթէին հետ, Վիդուորիոս Էմմանուէլ Սառահէնայի թիւրը մէկ յայտարարութեամբ ըրաւ Զինիվիզներուն. որու զլխաւոր յօդունածները կարճ մը զենեք հոս։

1. Զինիվիզները ամէն կերպով պիտի ըլլան հաւասար իրեն ուրիշ հպատակներուն հետ. պիտի մտնան անոնց նոյն ամէն քրթական, դատաստանական զինուորական և դէսպանական պաշտօններու մէջ իր թիւրուէր. ու ինչ մասնաւոր արտօնութիւններ ունին՝ պիտի պահեն՝ ան օրէնքներուն ու չափաւորութեցը կէօրէ՛ ինչ որ պատշաճապէս պիտի զնէ ինքը։ — Զինիվիզի ազնուականները՝ ինչպէս ուրիշ իր տակի եղածները՝ մեծամեծ պալատական պաշտօններու մէջ պիտի մտնեն։

2. Զինիվիզի հիմակաւն զինուորները մտնան թագաւորական զօրացը մէջ։ Իրենց Օֆիցիալները՝ պահեն իրենց պատուոյ աստիճանը։

3. Զէնովայի կնիքը առժամ ըլլայ մէկ մասը իրեն թագաւորական կնքին. ու իրենց գունները մտնան թագաւորական դրօշակին մէջ։

4. Զէնովայի ըլլայ Ազատ նաւահան գիստ, ինչպիսի առջի ժամանակները։ — Ամէն կերպով պիտի դիւրացնէ որ իրեն ապրանքը անցնի իր տէրութիւն, ևն. չափաւոր մաքսով կէօրէի-նով։

5. Ամէն մէկ վիճակի մէջ ըլլայ մէկ դաւառական ժողովմը 30 հոգով, ևն։ Ինչ արտաքոյ կարգի նոր տուրքեր որ ուղէ զնէլ թագաւորը, մէկ տեղ ժողովէ ամմէն դաւառական ժողովները Զինիվիզներուն, ու անոնցմով ընէ։

6. Ին մեծագոյն տուրքը, որ կըդնէ թագաւորը Զինիվիզներուն երկրին, առանց հարցնելու իրենց գաւառական ժողովները, պիտի աւելի չըլլայ քան լան տուրքերը, որ կըդնէ իրեն ուրիշ տակի եղած գաւառներուն։

7. Հասարակութեան սարկի օրինաւոր պարտքը՝ ինչպիսի որ էր Փառասրդի ետքի կառավարութիւն տեսնը, կըպահվի։

8. Քիւքական ու զինուորական թոշակ-

ները էօլֆէն՝ Զինիվիզներուն իրեն Տէրութեան կըպահվին։ Ասանկ կրօնաւորներուն ու մարապետներուն։

9. Ըլլայ Զէնովայի մէջ մէկ դերագոյն տեսան մը, ունենայ նոյն պատիւը, ու նոյն արտօնութիւնները, ինչ որ ունի Դուռինին, Սափօեային, ու Նիցցային. ու անոնց պէս կոչվի Ծերակոյտ։

10. Ոսկի ու արծաթ ստակ Զինիվիզի հին տէրուէր՝ անանկ անցնին թիւրական դանձը, ինչպէս Փիէմօնթէինը։

11. Աւելի զօրք չի ժողվէր անոնցմէ, քան իր ուրիշ գաւառներէն։

12. Զէնիվիզներէն ալ կըժողվէ իրեն թիկնապահ զօրք։

13. Զէնովայի մէջը, պիտի ժողվէ մէկ քիլըցի ժողովմը. ասոնց թիւը պիտի ըլլայ 40 ազնուականներ, ու 20 քաղքեցիներ, որոնք կապրին իրենց եկամուտովէ կէլերովէ, կի՛ ունին աղատական արհեստ, ու 20 գլխաւոր վաճառականներ։

14. Զէնովայի համալսարանը պահվի, ու ունենայ նոյն արտօնութիւնները, ինչ որ ունի Դուռինին։ Թէ համալսարան ըլլայ, թէ ուրիշ կըթուէ տղայոց տներ, ու աղքատաց, ամմէնը իր պաշտպանութե ու խնամոց տակ կը կանեն։

15. Կըպահէ Զէնովայի մէջ մէկ Ատեան մը, ու մէկ ժողովարան մը վաճառականութե ան բաներովը՝ ինչ որ հիմայ ունին։

16. Հիմակական ներկայ պաշտօնի մէջ եղած Զինիվիզներուն ալ հոգը կունենայ։

17. Կընդունի ան խորհուրդը ու առաջարկութիւն, ինչ որ ներկայացվի իրեն՝ ոտք կանգնելու Սէ Գէորգի անունով Ընկերութիւն վաճառականութե։

Գրած Դուռին. 30 Դեկտ. 1814։

ՎԻԴՎՈՐԻՈՍ ԷՄՄԱՆՈՒԷԼ
Ի Դ Ա Լ Ի Ա.

Փալէա. 12 Դեկտեմբեր։

Ըսոր բոլոր պահապան զօրքերը, Մառիասի մաճառ գունդը, ու Փոխմօնթի հոսար ձիաւորները, ու մէկ թօփճիներու խումբ մը ժողովեցան բերդի հրապարակը Քյոթնը, քառակուսի քօթի-քօթէ ձևով վրանի չափէ մը տակ, ու քահանայ պատարագ ըսաւ։ Ետքը Տեղակալ Մարէշալը Մօհրի կոմսը՝ բաժնեց անոնց Պատուոյ խաչը, որ կայսրը խռկեր էր՝ զարդարել անոնցմով ան կորիճ զօրքերը, որոնք ըրին յիշելու արժանի պատերազմները 1813ին, ու 1814ին, որ յաւել տեսական մնայ իր նշ յիշատակը։ Աս հանդիսի մէջ ներկայ դրովեցան քաղաքին կառավարները, ու զինուորական դպրոցի ուսու

սանօղները . ու անբաւ . ժողովուրդ : Ետե
Մառիասի գնդին հազարապետը Ճէպ-
պանտ անունով՝ փառաւոր սեղան մը ըրաւ .
Մառէշալին , Օֆրէիալներուն , ու քաղքի
կառավարներուն :

ԴՕՍՔԱՆԱ.

Ֆիօրէնյա . 30 Դէկտեմբեր :

Պարոն Փէռոսնէ Համպէռլան ու Հաղա-
րապետ Դուռինի թագաւորին ներկայացաւ .
Մեծ տուգային շնորհաւորելու զինքը՝ իր
թագաւորին կողմանէ : Ասանկ ալ Փոլինի
փէ Փիւնեաթէլի Չերքիարա Տեղակալ Ճէ-
նէնալը , Նափօլի թէլուորին կողմանէ :

ՆԱՓՕԼԻ :

Նափօլի . 27 Դէկտեմբեր :

Նափօլի թէլուորը շատ հոգ ու խնամ ունի
իր ժողովրդեան վրայ . շինեց հոս երկու
աղբատանոց՝ անկարող մուրացկաններուն
համար , որոնք հիւ մէկ կերպով մը չեն կը-
նար քրտինքով ապրուստնին ծարել . հոս
պիտոր ժողովին ամենաաղբորները մայրաքա-
ղաքին , ու իր դաւառին : Երբ ու անձա-
րակը կըգտնան ասոնց մէջ մարդկային ու
քրիստոնէական օգնութիւն . հովարտան ու
սլավարայ քաղղը՝ կըդադրին իրենց կեանքը
երկուք բաժնել , դատարկապորտութեան ,
ու մեղաց :

ՀՌՈՄԱՅԻ ՏԵՐՈՒԹԻՒՆ :

Հռոմ՝ հիմայ շատ օտարականներ կան : Աս
մայրաքաղաքը Եւրոպայի՝ աթոռ ըլլալով
քրիստոնէութիւն ու արհեստից , նորէն իրեն
կըբաշէ օտարականներ ամեն դիպ : Հիմայ
շատ եւրոպայի փառաւոր ու մեծանուն ան
ձինք կըդադրին հոս՝ ամեն կարգէ ու աստի-
շանէ որոնք աս փափաքելի հաշտութենէս
ետե կըկըշտացնեն իրենց հետաքրքրուի :
Հիմկլան օտարականներուն մէջը , որոնք
Հռոմայի հին բաներու ետեէ ընկած են ,
անոճանիները ասոնք են : Արքէոպլաթ Ը-
վետ . Լօվէլլ Ինկիլիզ . Վան Միլինկէն
Օլանտը , և Ամաթի վարպետ բանասեր
Իդալիան . Թող ուրիշ շատ անուանի հնա-
դէաներ , մանաւանդ Իդալիայէն :

— Հռոմ՝ մէկ մեծ հակաճառութիւնը

եղաւ Գօլիզէօ հին ամիրթէաթօին խորու-
թիւր վրայ , ու իրեն բուն շինուածքին : Հատ
ճարտարապետական խորհուրդներ ըրին ,
դեռ չեն միաբանած իրենց մէջ :

Հռոմ . 7 Եւնիւար :

Հատ Ինկիլիզի Գօնթէներ , Միլոտներ
ներկայացեր են Սրբազանին . ու Սրբազա-
նը ընդուներ է զիրենք՝ իրեն սովորական
անուշութիւն ու քաղաքավարութիւն :

— Այցած Կերակր Զնի Ժամը՝ հինգ
Յնեան կըջնաւոր Ճիւլիէնէ ըրեր են իրենց
ուխոր :

— Ամուս գին մտան հռոմ Յնեանց
նորընծայարանը՝ երկրորդ որդին Փոլինիփէ
Ալթիէրին . ու մէկ որդին Փալալիէինին
Ճէնօվայի Մարքէզին :

ՍԱՌՏԵՆԵԱ ԿՂԶԻ :

Գալէա . 24 Դէկտեմբեր :

Սառտենայի կմ Դուռինի Թագուհին ինչ-
վան հիմայ կըկենար աս կղզին՝ իրեն թագա-
ւորապետ իշխաններով , ու իշխանուհինե-
րով , ու կըկառավարէր թէրին կողմանէ :
Իմանալով Վիենայի ընդհանուր ժողով-
քէն՝ Փիէմօնթէին մեծնալը , ամեն եկեղեցի
երգել տուաւ շնորհակալութիւն երգը : Կը-
պատրաստի թողուլ կղզին . պէտք է որ Դու-
ռին գտովի՝ յուշմարի առջի օրերը :

ԵԼՊԱ ԿՂԶԻ :

Փօռնօ Քէռուայօ . 3 Դէկտեմբեր :

Լամուս I , մէկ դօռվէթթա մը 26 թօփով՝
Սպանեօի դրօշակով ներս մտաւ նաւահան-
գիստը : Երկու երեւելի մարդիկ , մէկը եպիս-
կոպոսական լաթով , մէկայը զինուորական
եղան նաւէն , ներկայացան Նափօլէօնին , եր-
կան խօսեցան մէկ տեղ : Երկրորդ օրը՝ մէկ
տեղ հաց կերան մինակ իր հետ : Չիմացե-
ցաւ դալուն պատճառը . բայց կարծիք կը-
նեն , որ Փոլինիփէ Փալէին համար է . զերե-
սա՝ հրաման առնելով քաշել մէկ կղզի մը ,
գնել տոճեր եր իրեն՝ մէկ տուն մը՝ Բօռթօ
Լօնկօնէ , (որ է Էլպային մէջ) . ուր որ կը-
պասեն իրեն յուշմար ամառն : Կերենայ
թէ՝ Սպանիան աս բանին մէջ մտեր է :

Աս գործքս՝ որ է պատմութիւն հիմակվան Էտենիս , տասնըհինկ օրը մէյմը կըտղպի .

ԻՎԵՆԵՏԻԿ ԻՎԱՆՍ ՍՐԲՈՅՆ ՂԱԶԱՐՈՒ :

Ով որ կուզէ առնել , Ստանպուլ Չուխաճի խանին քովը Պատիճի խանութի կայ դիւր ծախօղ :
Հոն իր անունը դրել տայ վճարելով մէկ անգամ քառասուն դր՝ բոլոր տարվան համար : Ամէն մէկ
բօստա գալուն տասնըհինկ օր անգամ մը՝ ան խանութը իրկէ իր մարդը , առանց բան մը վճարելու
կառնէ :